

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendőek.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többeszi hirdetésnél előzőbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvma-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyar támogatás.

Zombor, 1898. aug. 18.

Ujabbán a nagy német birodalmi lapok akként szeretnék feltüntetni a dolgot, mintha annak, hogy a németek Ausztriában elvesztették a hegemoniát, a magyarok erősebb támogatásának hiánya lenne az egyedüli oka.

A mi álláspontunk ebben a németiség kérdésében megváltozhatatlan alkotmányos elvi alapon nyugszik. Ennek az álláspontnak elhagyása reánk nézve majdnem lehetetlen, mert azt tiltja a törvény.

De mi azt esetleg igen drágán fizethetnénk meg, sőt drágábban, mint a mennyi hasznot tudnánk tenni a németeknek, ha az osztrák-németek mellé állva, tényleg segítenék őket a mostani viszonyok között az elvesztett hegemonia visszaszerzése céljából. Nekünk, legnagyobb sajnálatunkra, le kell mondanunk erről a segítségről és nagy részvétellel kísérve ugyan, de abba bele nem avatkozva, összetett karokkal kell néznünk a németek küzdelmeit, kikről rokonszenvünket megvonni azonban nem tudjuk.

Eltételezve attól, hogy a gyűlölt osztrák abszolút korszakban folytonos politikai ellenségkedésben állottunk az osztrák-németekkel, minket helyzetünk, különösen kulturális fejlődésünk csak barátságra utal a németekkel szemben. A magyar mindig élénk érzékkel viseltetett a kultúra iránt és ebben a tekintetben lehetetlen megvonnunk elismerésünket, nagyrabecsülésünket, sőt bámulatunkat a német fajtól, a német néptől. Annál is inkább, mivel a kulturális, főként tudományos fejlődésünk számos eszközeit ennek a nagy európai népcsaládnak dús iródműveiből, ősrégi kultúrájából szereztük be, egyrészt, mivel a német irodalom legjobban kezünkkel volt, másrészt megbízhatóbb forrását a tudományos ismereteknek aligha találhatjuk másutt, mint épen a németeknél, a kiknek alapossága, csodálatos szorgalma és lelkiismeretessége világszerte ismeretes. Ezenkívül közel ötven millió német ember áll a német kultúra szolgálatában és annyi fényes elme, nagy szellem hirdeti a német nemzet értelmi előkelőségét, a mely előtt mi magyarok akkor is

tisztelettel meghajoltunk, mikor a politikai hatalom részéről a legerőszakosabb germanizáció volt folyamatban nálunk és ellenünk s tiszteletünket nem csökkentette a német kultúra iránt, habár minden eszközzel küzdöttünk is az erőszakos germanizálás ellen, mert elnémesíteni, faji és nemzeti jellegünköt kivetkőztetni, nyelvünköt megfosztani nem hagyjuk magunkat soha.

De annál nagyobb örömmel üdvözöltük a napot, midőn a különben is törvénytelen politikai hatalom megszűntével, az osztrák abszolútizmus-hoz és az erőszakoskodó németiséghez fűzött és egészen természetesnek talált gyűlöletünket elfelejtve, őszinte szívből fakadó, igaz barátsággal üelhettük szívünkre a németeket, kik többé már nem ellenségeink, de nagyrabecsült barátaink lettek. A németek iránti rokonszenvünket és ragaszkodásunkat az is bizonyítja, hogy ha a magyar ember idegen nyelvet tanul, bizonyára első a német, csak azután tanulja a többit. Mi jóformán rá vagyunk szorulva, hogy a német nyelvet és a német irodalmat ismerjük. De viszont nem vehetjük fölünk rossz néven a németek, ha saját nyelvüket gondosan tisztogatják, a germanizmusokat kiküszöböljük, valamint azt panaszkodhatják fel nekünk, hogy főként a művészi felfogásban, izlésben bizonyos eredetiségre törekedvén, az idegen s így a német felfogással szakítunk. Ebben a tekintetben különben kivételt nem teszünk más nemzetekkel szemben.

Azonban ugy a tudományos, művészeti, gazdasági és kereskedelmi összeköttetések céljából, valamint az állami szövetkezések terén szívesen hajlunk a németek felé, mivel a germanizáció veszedelmétől nem kell többé félnünk. Nem kell tartanunk attól, hogy az erősebb szövetséges társ esetleg elnyomhat bennünket erkölcsileg és anyagilag egyaránt.

Epen azért alaptalan a ráfogás, hogy mi rokonszenv hiányából, pláne kényelemszeretetből az osztrák-németeket pusztulni hagyjuk. A dolog úgy áll, hogy mi egyszerűen nem vagyunk abban a helyzetben, hogy Ausztria belső ügyeibe avatkozassunk, mert akkor az ausztriai hatalmas népfajok jogot formálhatnának ahhoz, hogy ugyanazt tehessek. A dualizmus két egymástól teljesen

független és egyenjogú államfél szövetségén alapul. A közös és közös érdekű ügyek intézésére nézve meghatározott alkotmányos formák vannak. Ezeket kívül eső, ugynevezett belső ügyekre nézve pedig a törvény kimondja, hogy azokat kölcsönösen érinteni nem szabad. Ezt a szabályt mi magyarok szigorúan értelmezzük és az osztrák ügyekbe nem avatkozhatunk a németek javára sem.

Ausztria alkotmánya és népei.

Zombor, 1898. aug. 18.

A Lajthán tuli alkotmányharcok velünk és maguk között sokféle tanulságot nyújtanak, melyeket meg kell szívelnünk irányadóul a jövőben. Mindenekelőtt megállapítható, hogy maga az alkotmányosság érzete, épen mivel időre nézve a képviselői rendszer annak összes tartozékaival fiatal, még a tömegekbe át nem hatott, az nem életszükség, melyről könnyen le lehet mondani és a kényelmes, régi önkényuralommal helyettesíteni. Nem is csoda, századok azok vértáztatott történelme és szabadságharcok kellene hozzá, hogy a haza alkotmánya, közjoga, drága palládiumként fiúról-fiúra szálljon és fentartására nemzedéket lelkesítsen.

Melyik osztrák költő dicsőíté meg dalban a Lajthán tuli 1848-ik vagy 1867-ik évi váratlanul a magyarok részéről kivívott szabadságot, a nép maga, ha egy bizonyos ideig lelkesült is érte, de bizony lelke mélyébe annak szeretete le nem szállott. Így azután könnyű felfogni, hogy egyáltalában nem képesek a mi álláspontunkra helyezkedni, nem fogják fel azt, hogy minő jelentőséggel bír nálunk az alkotmány, melyet egy ezredévi mult dicsfényével körül vett. Meglátszik ezen könnyűszerűség az osztrák államférfiaknál, melylyel közjogi alkudozásoknál nemcsak a maguk közjogát könnyen értékileg le szállítják, hanem hasonló insinüációkat a mi államférfiainkkal szemben is érvényesítenek. Hála az égnek, hogy a felséges ur, mint az alkotmányosság védője, még Ausztriában is, bár eskü és hitlevéllel arra kötelezve nincsen, annak való-

A „BÁCSKA” tárcája.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szöllösi Jenő.

(Folytatás.) (24.)

A detektív szavai mélyen leverték az edzett kapitányt; kezesen nézett maga elé s lankadt karját, jéghideg kezét szó nélkül nyújtá régi barátja felé. Ez volt a bucsu.

A mint Blomkisz a kerten át kisért, Rózsit találta szemben, a ki leányosan, kitanított illedelmességgel bajtotta meg magát előtte.

— Kit nem látok, Rózsim, édes lelkem, hogy vagy? Milyen sorod van, gyermekem? kérdé tőle jó kedvvel Blomkisz. „Joufrow avagy Myfrow?” (Lány-e vagy menyecske a neved?)

— Joufrow! joufrow! Blomkisz uram, még mindig csak joufrow! Ah, rossz időket élünk, sohajtott Rózsit, szegény leány nehezen kap férjet.

— Különösen pedig, ha nagyon válogatós a szegény leány, ha olyan nagyon finom hálót sző, biz az leszakad, tréfálódott Blomkisz.

— A mi azt illeti, nevetett a leány, erőset, ujat szőttém, jó vastag házicérna.

— Ugy-e? és megakadt-e valaki a házicérna halódban?

— Talán igen, uram! de ez hivatalos titok, huncyorított hamis szemével Rózsit.

— Hivatalos titok az év malmomra? kérdé Blomkisz, tán nem rabló, vagy gyilkos, szólott a detektív, művészi, csendes hangon, mint a ki ebből is ki szeretne valamit tudni.

— Nem! részemről, mint komorna... hivatalos titok, veté ellent vidáman a leány.

— Tehát a kisasszonynak nem szabad arról tudomást venni, ugy-e bár?

— Hát ugy, felig igen, felig nem.

— Hogy van a kisasszonyod? tudakolódott tovább Blomkisz.

— Ah, jól van! jóságos, kedves mint mindig — az igaz, hogy egy idő óta...

— Nos, mi igaz egy idő óta! sietteté Blomkisz a lányt, midőn az mondásában elakadt.

— Egy idő egészen megváltozott, nem lehet ráismerni; szomorú, levert, szorakozott, mintha nem is gondolkodnék, mintha... mintha almozodnék folyton...

— És ugyan miért? csevegett tovább Blomkisz.

— Mióta az a fiatal ember második levelét megírta.

— Micsoda fiatal emberről beszélsz, Rózsit?

— Ah! persze, ön nem tud az egész dologról semmit, szót a leány hatalmas sohaj kíséretében. Itt volt egy idegen, a ki félholtan rogyott össze hazuk előtt, a kisasszony, ugy látom, vonzódik hozzá. Első ízben Hamburgból kapott levelet s akkor csupa jókedv volt. A második levél Osztendeből jött — így olvastam le az eldobott levelboritékról — s azóta levert, mintha valami gonosz szellem megbabonázta volna.

Blomkisz szinte reszketett e szavak hallatára.

— Es hogy hívják azt a fiatal embert? ostromolta tovább a leányt kérdéseivel.

— Azt hiszem, Sivers Pál a neve.

— Ismered a kezeirását?

— Ugy mint a magamét. Olyan szépen csak az a szép ember irbatott.

— Mikor érkezett legutolsó levele?

— Azon a napon, mikor a kapitány hajó nélkül került haza.

— Es biztosan Osztendeből.

— Onnan, a boritékon ezt a felülbélyegzést olvastam.

— Megvan még a boriték?

— De mit is faggat ugy kérdéseivel Blomkisz uram? nevetett Rózsit, de hirtelen elképedt, mert észbe jutott Blomkisz foglalkozása. Nincs már nálam uram, a lugasban lettem s visszaadtam a kisasszonynak, szót halk hangon.

Blomkisz néhány pillanatig gondolkodott.

— Ithon van-e a kisasszony, kérdé most hirtelen.

— Igen. Szobájában van.

— Ugy jelents be. Arra kérem a kisasszony önagságát, hogy egy pillanatra, egy-két szóra szólhassak vele.

Rózsit sietett a bejelentéssel s egy perc múlva azzal tért vissza, hogy a kisasszony elvárja az urat.

Abban a pillanatban, melyben Blomkisz a házba akart lépni, az ajtóban megjelent van Heeren, a régi, elszánt kapitány állt ott.

— Hová tartasz, mit akarsz? mordult Blomkisztra.

— Leányoddal óhajtok egy szót szólni — felelé s elcsodálkozott a kapitány nyers hangján.

— Azt nem fogod megtenni! vagott szavába van Heeren.

— De igenis, hogy megteszem! ha másképp nem, hát hivatalom erejénél fogva.

— Fűtyülök a hivatalodra! ha a hóhér keze alá is viszesz miatta, de ide be nem teszed a lábodat többé! s ajtó mutatott barátjának. Ez az én házam, itt én vagyok az ur! Engedelmem nélkül senki küszöbömöt át nem lépheti, legyen az mindjárt Hollandia legelső és leghatalmasabb embere.

— Barátom, a törvény nagyobb ur náladnál, az előtt nyitva az ajtó: a törvény helyettese, megbízottja én vagyok s megparancsolom néked, hogy nyiss ajtót.

— Csak egy lépést, Blomkisz s az végzeted. Mutasd meg felbatalmazásodat! ordított dühösen a kapitány.

Hol az igazolványod? barátom. Tudom én is, mi járja Hollandiában s mi nem! Ne merd átágnni küszöbömöt.

A zajos szóváltásra hirtelen megjelent Margit is, ki a házat megkerülve, a kertbe sietett.

— Itt vagyok, Blomkisz uram, mi mondani valója van? kérdé Margit.

— Blomkisz megfordult; a kapitány nyomban követte.

— Te pedig ne merészkedjél ezzel az urral szóba állani! kiáltott villámzó, haragos szemekkel leányára.

— Nagykorú vagyok, atyám, szót Margit.

— Hát beszélj, de házamat abban a pillanatban elhagyod! ordított a kapitány.

— Ily körülmények közt, kedves kisasszonyom, lemondok arról, hogy önnel beszéljek, szót Blomkisz.

— Kérdjen csak, mélyen tisztelt uram, kérdjen ki arról, amit hivatala követel, én felelni fogok s elviselem következményeit.

ságos védbástya és e szellemben vezeti államférfiakat a Lajthán tul.

Már maga azon tény, hogy a nemzetiség jelenleg Ausztriában a legfőbb bálvány, mely előtt mindent felejtnek, mely előtt a politikai tényezők némakká lesznek, sőt melynek zászlója alatt az állam léte, fejlődése a szó teljes értelmében közömbössé válik, mutatja, hogy minő kevése veszik a maguk felé, de a monarchia boldogulásának és általában nagyhatalmi állásának soha szem elől nem téveszthető követelményeit. Még az anyagi érdek imperatív hatalma, melynek büverje alatt állott Ausztria századok óta és mely kevésbé jobban most is összes törekvéseinek eszménye, sem viszi őket arra, hogy a szerencsétlen nemzetiségi tusákat félretéve, parlamentjüknek megadják azon akciót, hogy a monarchia legelső anyagi létfeltételeinek eleget tenni lehessen. Hová lett Ausztria presztige, melyet egy 31 éves alkotmányos gyakorlat soha nem sejtett magaságra emelt, ha alig egy cérnaszál, a 14-ik paragrafus tartja össze a birodalom két felét és azt, elszakadása esetében, nemzetközi rehációval helyettesíteni kénytelenítették? Nem kapnak-e ezen örökös ádáz egyenlenségek folytán küllenségeink vérszemet arra, hogy titokban, nyíltan ellenünk áskálódjanak, ellenünk törjenek és a birodalomból idővel egy második beteg ember lesz, mint Törökország, melyet idegenből gyógyítani, istápolni kell? A különféle küllöldre gravitáló nemzetiségek utópiák után szaladnak, itt Közép-Európában Ausztriának léteznie kell a germán és orosz néparadat versenyében és azok létfeltételeiket, fejlődésük tényezőit egyedül ezen monarchia keretében feltalálják; már ezen gondolat, az erről meggyőződés is megadhatja Ausztria népének az összetartás, az alkotmányosság érzetét; soha se nyugtalanítsa azokat Magyarország ezredéves önállása, főleg ne találjanak fel ingert abban hasonló államalakulás után, a dualizmus ezen monarchiának egyedüli védvára, melyben boldogulhat.

R. Á.

A tanító-egyesület jubiláris közgyűlése.

A Bács-Bodrogh vármegyei tankertületi közs. tanító-egyesület 1898. évi augusztus hó 28. és 29-ik napjain Szabadka szab. kir. városában tartandó rendes évi és 25 éves jubiláris disztülésének sorrendje.

Első nap: Vasárnap, augusztus hó 28-án. Dél előtt 9 órakor választmányi ülés a központi iskola tanácstermében. Ennek tárgya:

a) A közgyűléshez beadott összes ügydarabokat átvizsgálja, az indítványokat tárgyalja, azokra javaslatot készít, a köz- és disztülés ügyszakját végleg megállapítja.

b) A „Czirfusz Ferencz“ alapítványra beadott kérvények alapján a jutalmazásra a 3-as kijelölést megejti. Délután 3¹/₂ órakor rendes évi közgyűlés a „Pest“ szálloda nagytermében. Ennek sorrendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. Járásokról jelentés.
3. Következő tétel tárgyalása:

a) „A polgári iskolák reformja.“ Előadó: Heller Ribárd polg. isk. igazgató Bajáról.

b) „Az óvoda a családi nevelés szolgálatában.“ Előadó: Fabián Irma óvodónő Szabadkáról.

c) „A megyei tanszermuzeum és paed. könyvtárakról.“ Előadó: Forray Ferencz igazgató-tanító Zentáról.

— Ugy felajánlom oltalmamat, mondá Blomkisz, atya lehetnek önnek kisasszonyom, tette hozzá s önkénytelenül deresedő haja felé mutatott.

A kapitány befordult s becsapta maga után az ajtót. Blomkisz a leány felé közeledett.

— Nagyon kevés a kérdeznivalóm, kezdte. Igaz-e, hogy ön attól a Sivers Páltól levelet kapott?

— Igaz! kettőt irt.

— A másodikot Osztendeből irta, tehát él, ugy-e?

— Azt irta onnan, hogy megmenekült.

— Egyebet nem tud róla?

— Azóta nem kaptam felőle hírt.

— Így már mindent tudok, amit megtudni akartam, szólt Blomkisz. Az ön atyja, be fogja váltani ígéretet, mondá tovább igaz részvétellel.

— Azt bizonyosan megteszi, volt Margit felelete.

— Így készen vagyok felajánlani védelmemet, nővérem Amszterdamban lakik, ahol ön a legszivesebb fogadtatásban fog részesülni.

— Nagyon köszönöm szíves jóindulatát, Blomkisz uram, de Amszterdamban lakik nagynőm, édes anyám nővére, ki engem igen szeret, s ott jó helyem lesz.

— Ugy hát nyugodt lehetek.

Margit erre kikísérte Blomkiszot a kertajtóig, ahol elbucszott tőle a hivatalnok s egyenesen a városnak vette útját. Egész uton a régi jó barátjánál átélt iménti dolgok foglalkoztatták.

— Van Heeren tudta tehát, hogy Sivers él, miért titkolta hát előttem; nem akarta talán, hogy fiát elfogják s mint tolvaj a törvény elé kerüljön, avagy a Donna Anna érdekeiben hallgatta őt el? — Így okoskodott bazafelé menet Blomkisz.

Igy bizony ez okos ur számításában nagyot botlott. Ha most Osztendebe sürgönyözök, hogy tegyék meg az előkészítleteket s az ide vonatkozó papirokat postára adom, holnap délután már kézhez is vehetik azokat. Igy okoskodott s így is tett, mert mint hazatérőben jól megfontolá, az efféle bonyolódott ügyben legjobb és legtöbb sikerrel jár a gyors intézkedés és eljárás.

(Folyt. köv.)

4. Az 1899. évi közgyűlési tétel megállapítása.

5. A pénztárvizsgáló bizottságnak a pénztári állapotról vonatkozó jelentése s e feletti határozathozatal.

6. Az 1899. évi költségelőirányzat.

7. A közgyűlésnek szakosztályokra megoszló működése tárgyában határozathozatal.

8. A járáskörök újabb beosztásának, illetve kiegészítésének megállapítása.

9. A f. évi szeptember elsejével megindítandó egyesületi közlöny részletes programjának előterjesztése.

10. A „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságá“ ba egy évi időtartamra 5 tagnak választás útján megejtendő kiküldetése.

11. Az 1892. évi közgyűlés határozatának XXI. pontja értelmében a jövő évi közgyűlés helyének kijelölése.

12. A beérkezett és a választmány javaslata alapján tárgyalandó indítványok feletti határozathozatal.

Második nap: Hétfőn. augusztus hó 29-én d. e. 10 órakor „Pest“ szállodában disztülés. Ennek tárgyszorzata.

1. Elnöki megnyitó.

2. Bizottság kiküldése Öméltósága Schmausz Endre Baja és Szabadka sz. kir. városok főispánjának mint a megyei tanítói egyesület disztülőkének meghívására.

3. Disztülők üdvözlése.

4. „Hymnusz“, énekl az egyesület tagjaiból alakuló énekkar.

5. A disztülők ünnepi beszéde.

6. A jubiláló egyesület üdvözlése a hatóságok és vendég-egyesületek részéről.

7. Alkalmi költemény. Szavalja szerzője: Móra István fő- és székvárosi tanító.

8. A Bács-Bodrogh vármegyei községi tanító-egyesület 25 éves története. Előadja: Harsányi János egyesületi főjegyző.

9. A következő paedagógiai tétel felőtti értekezés: „Megfelelnek-e a népoktatási intézetek nevelő feladatuknak? ha nem, mi legyen főbb teendőnk?“ Kozma János zentai tanító.

10. Az érkezett üdvözlő sürgönyök és levelek felolvasása.

11. Tiszteletbeli tagok választása s a disztülők levelek átadására bizottság kijelölése.

12. Az ülés befejezése.

13. „Szózat“, énekl az egyesület tagjaiból alakuló énekkar.

*

A fenti a) b) és c) pontok alatt megjelölt közgyűlési tétel vita alapját képező határozati javaslatai a következők:

a) „A polgári iskolák reformja“ című tételnél:

1. A Bács-Bodrogh megyei közs. tanító-egyesület a polg. isk. reformját szükségesnek tartja, számára egyeséges kerekded tauteret és jó rendtartást kíván. A hat osztály: végzett tanulónak az egy éves önkéntességi jogot és a jelenleg a középiskola bevérgzéséhez kötött hivatali pályákra való minőségést véli megadandónak.

2. Mondja ki a közgyűlés, hogy azt az irányzatot, mely a polgári iskolát 7 osztályú középiskolává kívánja átalakítani, nem helyesli és ahhoz nem csatlakozik.

b) „Az óvoda a családi nevelés szolgálatában“ című tételnél mondja ki a közgyűlés:

1. A családi nevelés a leggyakrabban nem tudatos, csak ösztönzerű, azért nem oldja meg a nevelés nagy feladatát helyesen s helyettesítésre vagy legalább kiegészítésre szorul már a kisdéd 3. életévétől kezdve.

2. A családi nevelés pótlására nagyon alkalmas tényező e korban az óvoda. Itt az oktatás nem lép ugyan még előtérbe, de főképp a példa és szoktatás által való nevelésre fordítható minden idő és erő. Ez annál tökéletesebben oldható meg, mert a szabad játék közben a hibák és jó tulajdonságok a gyermek vérmérséklete és hajlandóságai természetesen nyilvánulnak, szóval: lélektanai tanulmányozásra bő alkalom és tér nyílik.

3. Közneptünk családi nevelése a legtöbb esetben már a szegénység és tudatlanság következtében is annyira elhanyagolt, hogy nemesak a lélek működése, de az ápolás óvas is teljes helyettesítésre szorul. Reggeltől estig nyitva álló bölcsődékkel összekötő óvodákat kell felállítani. Ez a 3—5 év közöttiekre valóságos életfeltétel; ez által csökkenni fog statisztikáinkban kimutatott nagymérvű gyermekhalalozás, mely különösen a szegény munkásnép gyermekeinek 50%-át söpri el.

4. Hogy maga a házi nevelés is javuljon az óvoda befolyása által, érintkezésként az óvó minél gyakrabban a szülőkkel — még a hivatalos órak alatt is.

A szülők vagy a felnött leányok jelenléte, illetőleg csendes megfigyelése az óvodai életre zavarólag nem hatnak. Foglalkozási szünetek közben a látottak megbeszélendők, hogy a közvetlen tapasztalatok köztudattá váljanak.

5. Közneptünk családi nevelésének javítására még ajánlatos volna, hogy a nép felnött leányai a gyermek-nevelésről napszerűen irt, példakkal megvilágított módszertan elemelt a kötelező ismétlő iskolákban sajátítsák el, hogy így az óvoda és családi nevelés lehetőleg egy irányban haladjon és az előbbinek jó hatását az utóbbinak ellenhatása meg ne semmisítse.

c) „A megyei tanszermuzeum és paed. könyvtárakról“ című tételnél:

1. Mivel a megyei tanszermuzeum és paed. könyvtár az egyesületi tagoknak alkalmat nyújt az időközönként megjelenő tanszerek és tankönyvek megismerésére, megírálására, alapos tájékozásra és szakvélemény nyilvánítására;

2. teljes képet ad egy korszerű — az oktatási és módszertani előnyök — egészségügyi követelményeken alapuló óvoda és elemi iskola szabályos felszereléséről s így mód és alkalom nyújtatik arra, hogy tanügyi hatóságok, iskolafentartó községek az iskolák felszerelését a közvetlen nyert bemutatások alapján ejthetik meg;

3. mivel közvetíti a népkönyvtárak berendezését, ellenőrzí a téves elveken alapuló vagy államellenes termékeknek terjedését; mondja ki a közgyűlés, hogy a megyei tanszermuzeum és paed. könyvtár felállítását szükségesnek találja s annak realizására a központi választmány figyelmét főlhívja.

*

Amennyiben ezen határozati javaslatozhoz a tagtárs urak hozzászólalni kívánnak, felkértemek, hogy az ellen- illetve pótvajaslataikat legkésőbb augusztus hó 25-ig az elnökséghez Bezdánba, azontul pedig a választmányi

ülést megelőzőleg a helyszínen mindkét esetben írásban beterjesztieni és a felszólalást jelezni sziveskedjenek.

Tájékozás és mibeztartás végett a meghívott hatóságok, iskolaszékek és a társ-egyesületek kiküldöttjei, valamint az egyesület tagjainak szíves figyelmébe a következőket ajánlom:

a) A rendező-bizottság a legkésőbbesekben intézkedik a díjtalan elszállásolás iránt; — telti azért mindenképp, hogy ebbeli óhaját, — amennyiben annak az egyesületi elnökség útján ez ideig nem szerzett érvenyt, — a megérkezés idejének pontos jelzése mellett a rendező bizottság elnökéhez, Kováts Mihály urhoz Szabadkára, legkésőbb augusztus 25-ig terjesztsek be.

b) A fogadtatás és elszállásolás zavarainak elhárítása végett óhajandó, hogy a megérkezés lehetőleg a nappali órákra essék. A megváltozott program idejének beosztása miatt pedig kívánatos, hogy az egyesületi elnökség útján már jelentkezett tagok a fenti óhaj figyelembevételé s annak közlése mellett, hogy az elszállásolást hány napra óhajják igénybe venni — a Szabadkára érkezésük idejét a rendező bizottsággal is közölni sziveskedjenek.

c) Vasúti kedvezményes menet-térít jegyek iránt az egyesületi elnökség intézkedik. Megkeresésre az igazgató-nyokat az elnökség küldi meg az egyesületi tagoknak.

d) Az ismerkedési estély 28-án est 8 órakor, a banquet a disztülés után, mindkettő a „Barany“ szállóban lesz megtartva. (A banquet-jegy 1:50—2 frt. A részvétel a rendező bizottságnál augusztus hó 25-ig bejelentendő.)

e) Szórakozások, kirándulások: 28-án délelőtt beérkező tagok megtekintik a tanítóképző-intézetet, a városi kórházat. — 29-én délután banquet után kirándulás: a villanytelep és a földmives iskolához; 6 órakor Pálacsón szétahangverseny; este ugyanitt a nagyteremben a vendégek tiszteletére rendezett bál.

Kelt Bezdánban, 1898. évi augusztus hó 15-én. — Molnár Ferencz, a vármegyei közs. tanító-egyesület elnöke.

Ujdonságok.

Öfelsége születésnapja. Tegnap volt öfelségének, I. Ferencz József apostoli királyunknak születésnapja. Ebből az alkalomból a róm. kath. templomban d. e. 9 órakor istentisztelet volt, amelyen megjelentek az összes hatóságok és hivatalok. A misén Fejér Gyula apát-plébános celebrált. A zsidó templomban is volt istentisztelet, ahol szintén megjelentek a hatóságok és hivatalok képviselői. A nagy nap alkalmából a város díszesen fel volt lobogóva.

Szent-István napja. Holnap van Szt-István napja, a magyaroknak egyik legnagyobb ünnepe. A hazánk minden polgára hálas szívvel emlékszik meg ezen a napon az első magyar királyról, a kinek a bölcsesége állami életünket megteremtette. A hazafias polgársággal együtt ünnepel a katolikus klérus is, a katolikus nép is. A szent király emléke örökké el minden jó magyar és minden buzgó katolikus szívében.

Ügyészi kinevezés. A király Harsányi Elemér szabadkai járásbírósi albirót, az újvidéki ügyészséghez allgyészsébe nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Lipóczy Lajos kecskeméti járásbírósi joggyakorlót a szabadkai törvényszékhez allgyezzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Wekerle György szabadkai kir. törvényszéki irnokot a zentai kir. járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Lukácsy István, zombori járásbírósi allgyezőt a szabadkai törvényszékhez helyezte át.

Kitüntetés. Öfelsége a király Belohorszky Gábor, bacs-szerémi ágostai hitvallásu evangélikus főesperes és újvidéki lelkesnek az egyház és közügyek terén szerzett érdemei elismeréséül a Ferencz József-rend lovagkeresztjé adományozta.

Athelyezés. Boros Jenő apatini járásbírósi allgyezőt ugyanily minőségben az újvidéki járásbíróshoz helyeztetett át.

Esküvő. Dr. Széchenyi Tamás kulai járási főszolgabíró folyó hó 23-án esküszik örök hűséget Budapestén ivánfalvi Patrubby Irma kisasszonynak, ivánfalvi Patrubby Guidó és neje szül. Jakabffy Berta leányának. Tanuk lesznek a menyasszony részéről gróf Nako Kálmán valóságos belső titkos tanácsos, a vőlegény részéről bajsai dr. Vojnits István főispán. Dél előtt 10 órakor lesz a polgári házasságkötés a kalvin-teri m. kir. anyakönyvi hivatalban, azután az egyetem-templomban Széchenyi Jenő nagyváradi apát-kanonok fogja őket egyháziilag megáldani, illetve megesketni. A lakodalom a legszűkebb családi körben tartatik meg. Esküvő után dejeuner lesz a „Hungaria“ külön termében, amely után a fiatal pár a délutáni gyorsvonattal Kulára utazik.

Dalárdánk diadala. A zombori kaszinó egyleti dalárda az aradi országos dalversenyen dicséret oklevelet nyert. Dalárdánk tehát ismét diadalt aratott, babérral tért baza. A mostani diadal értékét csak növeli az a tény, hogy az aradi versenyen az ország legjobb dalárda szálltak sikra.

Torony-zene. A zombori tüzoltó-egylet parancsnoksága érdekes újítást létesített az által, hogy a nemrég tartott tüzoltó-jubiläum alkalmára zenekarát régi egyházi énekekre is betanította s ezen darabokat az örörony erkélyén adatta elő. Nagyboldogasszony ünnepe előtti estén, vagyis f. hó 14-én az Ave Mária harangzó elhangzása után a tüzoltó zenekar a betanult darabokat ismét előadta a városház tornyában s a régi egyházi énekek szép melódiájában igen nagy közönség gyönyörködött. A zenekar három darabot játszott, u. m. „Angyalok nagyságos asszonya“ című 1506. évi, „Magyarok királynéja“ és „Boldogasszony anyánk“ című 1797. évi énekeket, miket az erkély különböző oldalain felváltva szép precizitással adtak elő s a zenei hangok nemesak a piactéren, hanem nagyobb távolban is tisztán élvezhetők voltak. Tüzoltó-egyletünknek a toronyzene kultiválása körül tanusított buzgalma nagy dicséretet érdemel és óhajandó, hogy a zenekar előadásait többször is ismétélje.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Szlapák Mihály adai lakosnak „Szalai“-ra, Manheim Mór bpesti lakosnak „Molnár“-ra, Blum Hermina, Endre, Irén, Julia és Gyula ó-becsei lakosok „Kertész“-re, Krausz Sándor ó-becsei lakos „Kertész“-re kért névmagyarosításukat engedélyezte.

Közzététel. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. évi augusztus hó 22-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Szemző István és Wagemann Ignác kérvénye városi maradványföldök eladása iránt. 2. A közigazgatási bizottság félévi jelentése. 3. Szabó Sándor városi alszámvévi kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt.

Családi ünnepély. Házasesetnek buszadik évfordulóját ünnepelte meg a mult vasárnapon dr. Pavlovits Simon megyei főorvos. Ismerősei és barátai köréből díszes vendégsereg gyűlt össze, elén a vármegye köztisztviselében álló népszerű főispánjával, a kit a nagy számban megjelent szerbajku, hazafias érzelmű polgárok az est folyamán ósztinte szeretettel és igaz ragaszkodással szemlélve jelével halmozták el; meleg ovációban résztültek meg Szecsbényi József, Zombor város jelenlegi közkezdveltség országgyűlési képviselője és Koczkár Zsigmond kir. közigazgató és városnak egykori szeretett országgyűlési képviselője. Ezeket kívül és a többi között közügyelem tárgyai voltak: Trisebler Ferencz városi polgármester, kire Dauninger Ádám mondott sikertült tósztot, Gyöffy Geza kir. tanácsos és pénzügyigazgató, kit Koszanits A. Koszta városi virilista közzétöltött fel szép „zdravica“ban, ifj. Vojnits István megyei főjegyző, kire a bázigazda emelt „jelkes“ pobarat stb. A kedvelyes mulatság, melynek kellemes idő is kedvezett, zeneszó, egy magyar és szerb, valamint vegyes tósztok árja között és a vendégszerető házigazda és nejenek figyelmes és előzékeny részvétele mellett eltartott... a cséplőgépek a határban már javában zakatoltak.

Az apatini templom 100 éves jubileuma. Apatinból írják: Apatin községe fényesen ilte meg templomfelszentelésének 100 éves jubileumát, mely 15-én volt. 14-én este a községbázából kiindulva nagyszabású fakélyásmenet rendeztetett este 8 órai kezdettel, amelyre a mozsarak durrogása és haragszó már előre figyelmesette a községtől lakóit, kiknek tömege lepte el a két utcát, melyen a menet végig vonult. A menetben résztültek, a nagyszámu fakélyavivőkön kívül, a helybeli tűzoltóság, a díszórség és az összes testültek, egyletek s hivatalok, s végre a lakosság nagy tömege. A menet a községbázából az Árpád-utcából indult s a templom utca végig haladt a templomig, hol dr. Steetz György helybeli plebanos és tb. kanonok alkalmi beszédet intéztek a közönséghez a fényesen kivilágított s fellebogozott templom előtt; innét a menet a templom utca s az Árpád utca végig a községbázáig vonult, ahol aztán szétoszlott. Mindkét utcában a házak ablakainak kivilágításában és díszítésében a tulajdonosok versenyeztek egymással. Másnap, azaz 15-én reggel 5 órakor riadó volt. Templomunkban ez alkalomból 9000 frton remekül előrendő művészek által kifestetett s egy új Lourdesi oltár emellett. 15-én reggeli 10 órakor az ünnepélyes nagymisét Zintl Robert kalocsai kanonok, községünk szűllöttje, mondotta fényes segédlettel, amely alatt a díszórség a templom előtt kivonult; a mise befejezte után pedig beszentelte az új oltárt. Erdemesnek tartjuk még felemlíteni, hogy a községi képviselőtestület a templomban felállítandó új orgonára 4000 frtig terjedő összeget szavazott meg, s így az apatiniak valóban büszké lehetnek templomukra. A templom előtt pedig a régen tervezett Szt. Háromság szobra lesz felállítva, amely célra már mintegy 4000 frt van. Apatin községe kegyellett ilte tehát meg a nagy napot s elismerés illetti meg első sorban derék plebanosunkat, a kinek érdeme az, hogy a templomra ily nagy összeg áldoztatott, s ki a terv keresztülvitelében fáradságok nem kímelt, másodsorban képviselőtestületünket is áldozatkész-segért. Áldás kísérje ezen nemes tettek.

Eljegyzés. Dr. Balla Aladár úvjideki köz- és váltóügvedy eljegyezte Paul Dóra kisasszonyt, Paul Kálmán helybeli ügyvéd leányát.

Gyógyapadagógusok. A váci siketnémák intézetében folyó hó 13-án végződött a dadogók és hebegők oktatására képesító tanfolyam, a mely beállítását azert érdekel, mivel megyénkben Boeckay Kristóf, a bajai áll. tanítóképző tanárja és Lévy Nándor, zombori tanító is részt vettek e tanfolyamon és pedig oly eredményel, hogy a kitűzőknek felét a „bácskai“ ak képezik. Gratulálunk!

Bücsbálok Apatinban. Az apatini kaszinó és dalárda egyesület, egy a polgári kaszinó f. hó 15-én azaz bücsű-napján este saját helyiségeiben kitűzőn sikerült mulatságokat rendezett, melyek reggelig eltartottak a legjobb hangulatban. A mulatságokon az apatiniakon kívül számos vidéki is részt vett.

Eljegyzés. Szabó Mariskát, Szabó Imre kir. albiró nővérét, Dorozslón eljegyezte vadásfi és zsidó Nemeth Zoltán Ganz-gyári tisztviselő Budapestről.

Táncestély. A „kulai iparos dalárda“ 1898. augusztus 20-án, azaz Szent István napján a Spiller-fele vendéglő helyiségeiben saját pénztára javára műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendez. Szinre kerül (a szerző jelenlétében) a „Babos kendő“. Népszimű 3 felvonásban. Irtá dr. Molnár Gyula. A szabadkai népszimű pályázat 50 darab aranyat nyert mű. Rendező Csajági Bernát. Személyek: Kalász Peter, jómódu föld-birtokos — Krämer Marton. Klára, felesége — Horváth Malcsi k. a. Juliska, leányuk — Klinovszky Mariska k. a. Zöldi János, falu bírása — Nagy István. Panna, felesége — Widerkom Juliska k. a. Pista, fiuk — Gulyás Mihály. Héjja Mihály, urad. ispán — Wenczel Ede. Kondor Bendegúz, korbély jogász — Büz Dénes. Pirokska, Kalász fogadott leánya, özvegy koromszóné — Till Regina k. a. Tudós Ambrus, korbély eszmadia — Váczy István. Trezsi, leánya — Schwerer Juliska k. a. Bugyi András, Kalászek család — Molnár István. Pőcze Vendel, falusi kirurgus — ifj. Till Ferenc. Verebeczné, Csikószné, Kántorné, javasasszonyok — Krämer Marton urné, Langenbach M. k. a., Berkó Katalin k. a. Dömötör Gáspár, kisbíró — Langenbach József. Csend-bizos — Reger József. — Helyárak: az első sorban 1 frt 20 kr., a 2-ik sorban 2 frt, a 3-5-ik sorban 80 kr., a többi sorokban 60 kr. Allohely 50 kr. Kezdeté este 8 órakor.

Eljegyzés. Ingusz J. Gyula Bács-Madarasról eljegyezte Holländer Zseni kisasszonyt Csonoplán.

Táncfőzérké Apatinban. Schwarz Fülöp apatini tancmester f. hó 16-án este az „Andresz“-fele szállodában 6 heti tanckurzusának befejezése alkalmával táncfőzérké rendezett, mely jól sikerült.

A szűllők figyelmébe: A zombori róm. kath. elemi iskoláknál az iskolai év jövő szeptember hó 5-én fél nyolc órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte“ után fogván kezdetét venni, van szerenem a zombori róm. kath. iskolázék által május 18-án tartott gyűlésekből köz-tudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) Beiratkozás. A Zombor városi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — egy a felső népiskola 1-5-ös és II-ik leányosztályában — a tanuló felvétele a jövő iskolai évre szeptember hó 1., 2. és 3-ik napján reggeli 9 óráig tartó, mely alkalommal minden tanuló szűllővel, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10 §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító közbe fejenként 15 krajny hozzájárulási díj fizetendő le. (enne kötelezettség alól csupan a zárdaiskolába járó növendékek vétettek ki.) Ugyanezeken ezen alkalommal minden tanuló a „népiskolai rendszabályzat“ és értesítő-re 5 krt. az iskolai év folyamán előfogyasztandó tonta fejében pedig 10 krt tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanuló vétendő fel, kik 6-ik élet-évüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt az illető tanító előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. (Ezhez igazolványok a belkészi hivatal által augusztus 31. szeptember 1., 2. és 3-ik napján délelőtt 9—12 óráig díjtalanul állítanak ki a beiratások sz-iskola-igazgató felügyelője alatt és ellenőrzése mellett eszközölendők.

b) Központi fiú- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és eszterváki, egy a szelencsei városrészről a sztpári ut. végéről a „Tigris“ vendéglőnél és az ország Csilásmé urnó házáig, aztán a „Fehér galamb“ koremsától a polgári kaszinóig és ezen soroktól az apatini ut. haladálán levő sorházakban, végül az Apolló, Árpád, barát, madár, liszt-, orgona- és kalap-utakban lakó első és második osztályba, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és helvét vagy evangélikus vallásu tanuló felvételül: — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok természetessége megengedi. A szelencsei városrész fenjeltzett utcainak kivételével minden egyéb ottani 1-5-ös és II-ik osztályu tanköteles a szelencsei iskolába, a banáti városrészben lakók pedig a banáti osztályokba lesznek felvéve.

c) Tandíj. Az összes népiskolákban (ide érte az apácák vezetése alatt két felső leányosztályt is) azon róm. kath. és protestáns gyermekek néve, kiknek szűllő, vagy ezek nem léteben gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is a város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közös hadsereg, honvédség és eszenőrség tonyleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenessé; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli görög keleti és izraelita vallásu tanulókat a népiskola 6. osztályában egyenkint 10 krajny évi tandíj — és pedig szept. 1-én és febr. 1-én öt-öt krajny előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kiknek nyugtája aztán az illető tanítónál bemutatandó lesz. — A felső népiskola 1-5-ös és II-ik leányosztályába iratkozó gör. kel. és izr. vallásu tanuló 20 krajny évi tandíj fizetnek; és pedig szept. elején és febr. 1-én 10—10 krajny előleges részletekben. — Azon növendékek, kik után a kötelese tandíj a jelzett napokon pontosan be nem fizetettik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók. Megjegyezzük még, hogy miután a gör. kel. és izr. vallásu tanuló csak feltételesan, vagyis csak azon eseten vétettek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szept. 5. és 6-ik napján fogadjatik el.

d) Óvoda. Az apácák vezetése alatt levő kisközd-óvodája a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest első sorban az 5 éves, aztán a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétettek fel, szintén az iskola-igazgatónak felügyelője és ellenőrzése mellett; más vallásu vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

e) Kisközd-óvodája járó minden gyermek után havonként előre 1 krajny díj fizetendő az óvoda vezetőjének, ki azt összegyűve, az iskola-pénztár kezelőjének nyújtja mellé beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodai díj évközben előre be nem fizetettik, az óvodából azonnal hazá küldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek az egyházvédelemnek a zombori magyar jótékony nőgyűlet kérelmére ingyen helyt engedélyezett. Ezek szűllő szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítványal tartoznak igazolni s a gyermekek közül is előbb az 5 éves, aztán a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelenkezési sorrend szerint felvétetni. — A zombori r. k. iskolázék.

Tűzoltó-szövetségi közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye és e megye szabad királyi és törvényhatósági joggal felruházott, egy rendezett tanácsu városai területén levő tűzoltó-testületek szövetsége 1898. évi szeptember hó 7-én délelőtt 10 órakor Bács-Topolyán, a községbázis dísztermében évi rendezet közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A szövetség 1897. évi számadása és az ennek vizsgálatára kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A szövetség jövő rendezet közgyűlés helyének meghatározása. 4. Esetleges indítványok és folyó ügyek. 5. A délután 2 órakor tartandó tűzoltó versenyek bíráló bizottságának megválasztása. 6. Esetleg megtrúlló tisztii állásoknak, vagy a választmányban esetleg megtrúlló tagsági helyeknek választás utján való betöltése. — Délután 2 órakor a szövetségi tagtestületek versenye.

Pályázat. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az írtésében levő és 900 frt évi fizetéssel s 100 frt évi lakbérpótlékkal javadalmozott városi első alkaptányi állásra pályázatot hirdet. Felhivatnak az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint az 1883. évi I. t. c. e-ben előírt képességeket igazoló pályázati kérvényeket folyó évi szeptember hó 15-éig dr. Vojnits István főispánhoz terjeszsek be.

Sport-egylet Apatinban. Az apatini béklikistak sport-egylet alakítottak s elnökükké dr. Zsuzbory József ügyvédet választottak meg.

Dalestély. Az ó-uj-szivaci dalárda 1898. évi augusztus hó 27-én (szombaton) saját pénziára javára O-Szivacaon Huber Péter szállodájában táncal egybekötött dalestélyt rendez. Műsor: 1. Ina. Eneklí a dalárda vegyeskara. 2. Gyöngyvirág. Mendelsontól. Duette. Eneklí: Varga Józsefné urné és Stein Katalin k. a., zongorán kíséri Veszelinovits Milán. 3. Éji dal. Eneklí a férkár. 4. Cavalleria Rusticana. Intermezzo. Mascagnitól. Zongorán és harmóniumon előadják: Varga Józsefné urné és Síröss Antal. 5. Szavaltat. Szavaltja Kovács Antal. 6. Le Souvenir. Ch. Dancatól. Előadja hegedűn Kuu Geza Kiss Gizella k. a. zongorakísérettel mellett. 7. Népdalok. Zimai L-tól. Eneklí a dalárda vegyeskara. — Kezdeté este pontban fel 8 órakor. Belépődíj személyenkint 60 kr.

Nyilvános nyugtázás. A folyó hó 6-án Bajmokon megtartott hangversenyen a következők fizettek felül: Czilezer Amália, Holländer N. 1 frt 50 kr, Schossberger Aurél, Schöffner Samu, Beck József, Schossberger Jakab, Kolener Andor, Budanovits Árpád, Oriás Gusztáv, Blum Lajos, Schossberger Lina, Kacz Károly, Reményi Szára 50—50 kr, Biesku Endre 30 kr, Schossberger Matyas 01 kr. Fogadják ez uton is a rendező-ség ósztinte köszönetét.

Utadó. Zombor szab. kir. város polgármestere közbirre teszi, hogy az 1899. és 1900. évekre vonatkozó utadó költségelőirányzat az 1890. évi I. t. c. 22. §-a alapján a város közigazgatási bizottsága által letárgyalatván, ugyanezen költségelőirányzat folyó évi augusztus hó 16-tól folyó évi augusztus hó 31-ig Dekker Pál tanácsnok hivatalos helyiségében közszemlére tétetik, az esetleges felszólalások fenti határidő alatt a polgármesternél nyújtandók be.

Lóverseny Zomborban. A vármegyei gazdasági egyesület a legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy ez évben is rendez Zomborban lóversenyt. A lóverseny napja s közelebbi részletei már a legközelebbi napokban közzírré tétetnek. A lóversenyt rendező bizottságnak elnöke Szemző István, zombori nagybirtokos.

Jótekonycélú műkedvelő előadás. O-Morovicáról írják: Az ó-morovicsai diákok f. évi augusztus hó 7-én, mint minden nagyvakációban, egy most is egy táncvígvalommal egybekötött jótekonycélú műkedvelő előadást rendeztek, amely előadás igen jól sikerült. Szinre került Kisfaludy „A kérők“ című 3 felvonásos vígjátéka, amelyet a nagy közönség roppant érdeklődéssel hallgatott végig; és méltán, mert a szereplők valamennyien pompasan játszottak. Különösen pedig Szics Luiza kisasszony Margit szerepében egészen otthon érezte magát. Azután pedig Kovács Ilonka és Kovács Mariska kisasszonyok is igen jól alakítottak. Előadás végeztével pedig mind a három kisasszonyt nagy elfénzés és meg nem szűnő tapsvihar között gyönyörű eszokrokkal ajándékozta meg a közönség. A férfi szereplők között pedig különösen kiemelendő Kovács Gyula és Simon János, amaz Baltafog, emez pedig Károly szerepét egészen át-érezte és oly kitűnően alakítottak, hogy a közönség több ízben párbeszédeikbe is beletapsolt és alig juthattak szóhoz. Különös figyelmet érdemelnek ezek után Nagy Sándor és Weil Sándor. Jól játszottak továbbá: Weil Vilmos, Takács F., Máthé László, Pálmai B. Előadás után következett Hetessy Kálmán monológja, „A volapük“ Gabányitól, amelyvel a közönség már felvidült kedélyét még jobban felvidította. Ennek elvégeztével kezdődött a táncvígvalom, amelyen nagyon szép számmal vettek részt a szép fiatal leányok és a fiatal emberek. Fiatal leányok vidékről is felkeresték az ó-morovicsai diákság által rendezett táncvígvalmat. Nevezetesen: Paeszárról, Szivacrol, Verbászról, Topolyáról, Szabadkáról, Bajoról, Zentáról, Orciból (Somogy m.) stb. stb. meg Keckemétről is jött egy pár új vendég. Szóval nagyon jól mulatott az összes publikum. A tánc egészen reggeli 6 óráig folytonosan tartott. Ekkor kezdett a társaság széjjeloszolni, de azzal a fogadással, hogy jövőre ismét ezen a helyen találkozunk. — A tiszta jóvedelem a szegény gyermekek felruházására fordították, és sokan, tekintve a nemes célt, a szabott áron felülfizettek, azoknak a névsorát itt közöljük és egyzersmind ezen a helyen adunk halás köszönetet mindazoknak: Ernst Jánosné 2 frt, Hetessy K. és Simon János 2 frt, Kötő Zsuzsika 1 frt 50 kr, Kötő József, Kötő Margitka, Kovács Gyula, Mendego Balintné, Obláth Lipót 1—1 frt, Ifju Anna 50 kr. S—n J—s.

Iskolai értesítés. A mobácsi áll. polg. fiúiskola igazgatósága lapunk utján arról értesíti a t. közönséget, hogy ott az V-ik fiúosztály a vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélye folytán az 1898/9. tanévre meg fog nyitvatni. Annnyiban fontos e körülmény, mert a polgáriskolák tervezett reformjának, hogy t. i. a polgáriskolák VII. osztályra fejlesztésének, mintegy a kezdő lépését képezi.

Értesítés. A budapesti m. kir. állami felső ipariskolába (VIII., Népszínház-utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek négy szakosztálya van, u. m. a gépezeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály. Rendes tanuló felvételnak: a) kik a polgári iskola, gimnázium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek a magyar nyelvből, a szamtanból s algebrából, a mértanból és mértani rajzból; b) akik az ipari szakiskolák második évfolyamát jeles eredménnyel végezték; c) iparossegédek és mindazok, kik a megjelölt tanfolyamokból a felvételi vizsgálatnál kellő készséget tanúsítanak. A vegyészeti, fém-vasipari és a faipari szakosztályba az iparos tanoncskola harmadik osztályát jó sikerrel végeztet iparossegédek is felvételnak rendkívüli tanulóknak. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: a keresztlevél vagy születési bizonyítvány, az elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, himnológiai bizonyítvány. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj felévenként 10 frt. Az igazgatóság készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

Árlejtés. Zombor szab. kir. város tanácsa a városi hivatalok 1569 frt 06 krral előirányzott 1899. évi papir és irodai szer szükségletének, továbbá a rendőrök és szolgaszemélyzet 3897 frt 20 krral előirányzott 1899. évi ruházási és szerelvény szükségletének biztosítására 1898. évi szeptember hó 2-án délután 3, illetve 4 órakor a városháza tanácstermében szóbeli árlejtéssel kapcsolatos zárt ajánlati versenytárgyalást tart. Vallalkozni kívánók felhivatnak, miszerint ajánlatukhoz, illetve ha a szóbeli árlejtésen vesznek részt, az árlejtés megkezdése előtt az árlejtés megejtésével megbízott küldött-ség kezébe az előirányzati összeg 5% -at banatpenz fejében tegyék le. Elkésve érkezett, banatpenzzel el nem látott és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A részletes feltételek és szállítandó szerék és tárgyak jegyzéke a városi számvévségnél betekinthető.

Agyonlőtt vadász. Máthé Mihály kuczurai lakos vadászember lévén, a törvényes hatánapot vadászatra nem várva be, folyó hó 10-én nyulésre ment. Két községi rendőr szolgálat közt a vadász meglátta, reá lesett, kitől a fegyvert elvenni óhajtottak, ki azonban a fegyvert átadni vonakodott. A rendőrök erőszakhoz nyultak, dulakodás közt a fegyver esült, a lövés Máthé Mihályt találta s rögtöni halat okozta.

Lopás. Cserevkaról írják: F. hó 12-ére virradó éjjel ismeretlen tettesek elhajtottak Christ Péter szállásáról Rauch Ádám öregbérés tulajdonát képező három hízóját és egy anyadisznaját. Az itteni bérések elbeszélése szerint általában rossz labón áll a közbiztonság. Ugy szolván napról napra látnak ismeretlen, gyanus alakokat egyik kukoricásból a másikba átsurranni, kik néha egy-egy kanászúthoz közeledve, ezt a szállás istállóit s egyéb helyiségei felől kikérik. Így történt a fenti esetben is; a csordás futól meghallották, hogy a bérések — egy kivételével — ettől távol fekvő tanyán éjjeleznék s így bátran bejöhettek. A kutyagavás által figyelmessé lett bérés az éj sötétjében larmát csapott, mire a már szomszéd tanyát elhagyott ismeretlenek kénytelenek voltak a három hízót hátrahagyva, az anyadisznával megelegedve elmenekülni. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

Iskolai hirdetés. A sajkögöri polgári iskola 1884-ben alakult két nemes testvér, nagyságos Szent-Iványi Miklós és József urak áldozatkészségéből. A polgári iskola célja. A polgári iskola a népiskola fölé szervezett magasabb fokú intézet, mely a középiskola megfelelő osztályainak felel meg. Célja a gazdasági, ipari és kereskedelmi pályákra készülő ifjaknak — az általános műveltség elsajátítása mellett — megadni azon gyakorlati irányú tudományos ismereteket, melyekre nekik, mint ügyes mezői gazdáknak, értelmes iparosoknak s képzett kereskedőknek szükségük lesz. A tanulók felvétele. A tanulók felvétele szeptember első napján eszközöltetik. A felvételre a tanulók szülők vagy azok helyettesei kíséretében tartoznak megjelenni s keresztlevelet, iskolai bizonyítványt s ujraváltási igazolványt előmutatni. Fővételi feltételek. A polgári iskola I-ső osztályába oly tanuló léphet a) ki életének 9 ik évét betöltötte; b) kinek a népiskola IV. osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s azt vizsgálat után igazolja. Bármely osztályba felvehető az oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik s előkészíttségéről vizsgálat után tesz bizonyosságot. Oly tanuló, ki a középiskola valamely osztályában — a latin és görög nyelvtől eltekintve — egy vagy legfeljebb két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, szintén felvétetik a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába, ha azon tantárgyból püspöki engedéllyel felvételi vizsgálatot tesz. A felvételi vizsgálatok mind díjmentesek! Azon tanulók, kik egy vagy több osztály mellőzésével vagy több osztályból összevontan kívánják magán vizsgálatot tenni, engedélyért méltóságos és főt. Zelenka Pál tiszkerületi püspök urhoz (Miskolc) kötelesek folyamodni. A kérvény az iskola igazgatójához küldendő. Tájékoztató. A polgári iskola alsó négy osztályából átléphet a tanuló — felvételi vizsgálat alapján — a gymnasium vagy reáliskola megfelelő osztályába. A sajkögöri polgári iskolában a gymnasiumba átlépni kívánó tanulóknak a latin nyelv, mint a viszonylagosan kötelező tantárgy, a gymnasiumi tanterv szerint tanítatik! A polgári iskola IV. osztályát végzett tanuló átléphet: a) a tanítóképző intézetbe, b) a kereskedelmi akadémiába, c) közép-ipariskolába, d) mechanikai tanműhelybe, e) az országos mintarajztanodába, f) a Ludovika Akadémiába, g) a cs. és kir. hadapród iskolába, h) a cs. és kir. tengerészeti akadémiába. IV. osztályt végzett tanuló átléphet: a) a gazdasági, b) az állatorvosi intézetekbe, c) a cs. és kir. hadapród iskola és tengerészeti akadémia III. évfolyamába. Tandij az összes illetekkel együtt egész évre 10 ftt 65 kr. Szorgalmas és szegénysorsu tanulók tandijjelengedésben részesülnek! Teljes ellátás, vagyis: szállás, élelmezés, mosás, fűtés, világítás 6—9 ftt havii fizetésért kapható! Szegénysorsu tanulók 10—20 ftt segítségével részesülnek! Idegen ajku tanulók a magyar nyelvet rövid idő alatt elsajátítják! Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál, előleges elszállásról gondoskodik, német és tót vidékre cserét közvetít. Sajo Gömör, (Gömörmege, vasuti állomás: Tornallya). — Az igazgatóság.

Veszélyes betörő Ó-Sztapáron. Folyó hó 11-én este 10 óra tájt Sztankovits Lázár ó-sztapári lakos és nagybirtokos házában a nála vendégségben lévő Csura Kamenkó Szteván, csak nemrég oklevelet nyert tanító, mi rosszat sem sejtve, szobájából a folyosóra ment, midőn is annak egyik szögletéből egy emberi alakot látott maga felé közeledni. Minthogy az ismeretlen többszöri felszólítás dacára sem adott hangot, Csura Kamenkó Szteván őt torkon ragadta, mire élet-halálra szóló tusa következett, amennyiben a betörő Kamenkó Sztevánt földre teperte; egy hegyes eszközzel annak mellébe parkodott döfni, azt azonban erős ellenállás folytán csak összekarcolhatta. Erre a fiatal tanító segélyért kiáltott, mire a betörő őt egy tompa eszközzel fejbe ütötte és elfintott. A zajra előjött Sztankovits Borivoj már csak vendégét találta a folyosón, ki az összehányt székek között eszméletlenül feküdt. Sztankovits Borivoj végzővéseket adott; a lövésre csakhamar ott termelt 4 rendőr és néhány felfegyverezett szomszéd, kik a házat azonnal körülvették, azonban a betörőt elfogni, vagy annak nyomait feltalálni nem sikerült. Csura Kamenkó Szteván sebei veszélytelenek, melyek orvosi vélemény szerint vésszerű idetértettek elő. A tettes tulajdonképeni célja eddigéig ismeretlen, az azonban bizonyos, hogy nem azért tört be, hogy Csura Kamenkó Sztevánt testén gravitálni tanuljon; a rendőrség által tovább folytatott erélyes nyomozás talán ki fogja deríteni.

Öngyilkosság. Folyó hó 13-án Tüske Jánosné 80 éves dúsagdag asszony tatabazi lakos, agylagyulás, be nem számítható állapotban, hasát felmetesztette, minek következtében négy napi kínos szenvedés után meghalt.

Kedélyes élet a templomban. Jankovác-ról írják: A jankováci izraelita templomban a 20-ik századot élők, ott a zsidók nemcsak az istent imádják, hanem a nők, dacára, hogy szombat van, sütnék, főznek, a férfiak üzleteket kötnek, a gyermekek az ótár előtt csigaznak. A jankováciakat azt tartják, ami isten, legyen isten, ami emberé, legyen emberé. Az elnöknek annyira gondtalan a templom esendjére, hogy kevés szombat mulik istentisztelet alatt láma nélkül. Nemrég volt, midőn a templomatya egy 3 éves gyermekét megfeddett rakoncátlankodásáért, ami oly incidens hozott létre, hogy majdnem az almási járásbírósg végzett benne, miután az atya megsértődött, miért zavarják ki fiát a csigazásban? de az elnök ur szemet huny, nem lát, nem hall. Legtöbbszörre az előimádkozó megfordul, vajjon ma volna betivasár, holott Jankovácban pénteken szokott lenni? de az elnök ur nem hallja, természetes, ő neki is megvan a maga társasága. Már ugyancsak kellemes egy szórakozó hely ez a jankováci zsidó templom. — r.

Szólósgazdák figyelmébe. Az állami ital-merési jövedékről szóló 1892. évi XV. t. c. végrehajtása iránt kibocsájtott m. kir. pénzügyminiszeri utasítás 25. és 26. §-ai értelmében felhívhatunk mindazon szólósgazdákat, kik saját termésű boraikból a házi szükségletre szánt bormennyiség után a kedvezményes adótellet igénybe venni kívánják, miszerint a 26. § értelmében szerkesztendő — a bejelentő lakbelyét, házszámát, családtagjai számát, a szőlőbirtok terjedelmét holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyiségét hektoliterekben, a f. évi reméltető termet hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban vagy 50 liter tevé mennyiségben való eladásra szánt bor mennyiségét hektoliterekben tartalmazó — bejelentést folyó évi szeptember hó 15-éig a városi tanácsnál nyújtják be, minthogy különben az adókedvezményre igényt nem tarthatnak.

Tűz Cservenkán. Lelbach Péter és Konrád nagybirtokosok kulai pusztáján ismeretlen okból kigyuladt két kazal, összesen 1300 kereszt zab, s teljesen a tűz martaléka lett.

Művészet és irodalom.

A megyei történelmi társulat évkönyvének III. füzeté a következő tartalommal jelent meg: Az almási Rudics-család története. Irta Kovacsi József. A bodroghmonostorszegi leletekről. Irta Gubitz Kálmán. A bácsi tiszáninei koronakerület jogfejlődési története. Irta Szárics Bertalan. Bács-Bodrogh megye növényvilága. Irta Kovács Ferencz. Régi könyvtárak Bács-megyében. Irta Muboray Szmik Antal műgyűjtő-ménye. Irta D. Gy. Baksaifalva. Irta Iványi István. Bodrogh várról. Irta D. Gy. A bácskai nemesség összeírása. Közlő: D. Gy. Tárcsa.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 14-iki száma 29 keppel, s a következő tartalommal jelent meg: „Dr. Schmidt József, a kereskedelemügyi miniszterium új államtitkára” (arcképpel). — „Mária.” Költemény Ambrozovics Dezsőtől. — Regénytár: „Dama.” Történelmi körkép. Irta Bakcsay Sándor (Kinnach László eredeti rajzaival). — „A kétlábú farkas.” Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj (képpel); oroszról fordította Ambrozovics Dezső. — „Arany László szépirodalmi dolgozataiból: I. Az iratos füvet szedő leány. II. Egy különös vélelány. — „Az ezredévi hődől díszmenet körképben” (képekkel) (Divald felvételei után). — „Más világok, mint a miénk” (képekkel a Mars és Jupiter csillagokról) Hoffman Ottóval. — „A 60 ik gyalogezred jubileuma” (arcképekkel) Farkas Emódtól. — „Telfy Iván” (arcképpel). — „Az időjárás új módszere.” — „A Vesuvius amerikai dinamit-szóró hadihajó” (képekkel). — „Párisi divattudósítás” (divatképpel). — Irodalom és művészet, Közlötések és egyetek, Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 ftt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 ftt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 ftt 20 kr.

KAIRÓ KÖRNYÉKÉN.)

Útirajz. Irta VERTESEI KÁROLY.

Megjelent a „Magyar Géniusz”-ban.

Kairó síkatorában. — Uteai gyerekek. — Lacikonyha. — Vágytalan való. — A maeskák eldorádója. — Építési mód. — Arab erkély. — Abbazie. — Egy páma-kertben. — Kettős esatár. — Pamut-földek.

Vonva, csalogatva kivágyódtam, mikor Kairóban tulontul elég volt a látványosság s a lelkeim elszibbaddt, a szemem eláradt.

Többemagammal kocsira kapva, mondtam a bagolyképi átható tekintetű, itt járatos kocsisoknak — helyismereteire bízva magamat — ne keresse a fényes boulevardokat, tereket, melyeken párisian járnak, vagy a melyeken összecsapódik az utca árja, ne a város széles, amerikaiasan egyenes utait, a hosszú utcákat, melyeken a legzisztaltabb izlés és a nemzeti erk kifejlődésében, ragyogó, lüktető az élet, hanem ellenkezőleg, elkerülve a nyüzsgő emberáradatot, az élénk pezsgésű utcák tömkelegét, melyekben chaoszsa kavarognak a hangok: hajtson inkább szűk és homályba banyoltó girbe görbe síkatorokon keresztül. Vak utcákon forduljon meg, silány tömeg, szenybe fullasztott alakok között, hova a színtelen árnyakra a civilizáció fényes sugarai csak tőveleg, báygyadt szímben jutnak el; hova alig tévedt urali fogat; hol hire-hamva sines az egyiptomi virágok atlasznak, hol a csürheléken a rongyruha és ökölnyi lyukakkal daróc uralkodik, a ruha lerongyolódik és a nép, kócos asszony, maszatos gyermek, kitelepedve, összecsimbókozódva, maglis-t (gyülekezés) tartva, elfoglalhatja az egész utcát s vig közöttük a rikkanat, jóízű a kacagás, hamisítatlan a népelet, mely a jó izléssel nem szokott mindig szoros barátságban élni, de mindig érdekes.

Feladatának, kocsiszolgálatának a gyeplo-igazgató, a kinek színtelen, fakó arcán a sok átvirrasztott éjszakának tikkadsága ült — derekasan megfelelt. Szijakom hintáló, rokokó izlésű vén bárkánkkal usztunk ostorszatintások között. Vadászva a szokatlant, jártunk szűk utcákban zig-zugos síkatorokban, melyeket apró-cseprő néptöredékek fetrengettek végig, melyeket szabálytalan föltekban a fű is kivert és a szeny-páncélokban fölburjánzott a laboda, lólapu és kökörösín. Utvesztő zsákuteákba jutottunk, hol az emberi tevékenységnek nyoma vész, melyekből csak visszafordulással lehetett kiutat találni. Közül itt is, ott is jártunk, hol ifja, aggya együtt szorongott; megismertik nagy közvetlenséggel Kairót, ugy is mint a tengő élet disztelen Labirynthjét, melybe olykor, kénytelen kellelten még az ottlakó is eltéved: csak a kop-lalás és végrehajtás talál könnyen ide, taposott ösvényen. Nagyobb számban láttuk azokat a kairói nőket, kik orrcimpujukba nagy karikát húznak, gondolván, hogy illik nekik. Rettenetes. Se takarójuk, se betetőjük, de a cifra-ságnak meg kell lenni. Mondanom sem kell, hogy való-ságos ellenlábasai voltak Vénusnak, a kezdő élet, a ragyogás, a szűzi báj, az örök ifjúság, az örök szépség istennőjének. Sem az arlesi, sem a capitolini, sem a miloi, sem a Medici Vénuszhoz nem hasonlítottak.

Ez elhagyott zig-zugokban, ákom-bákom utcákban nem sűrűnek-forognak, nem ült egymást egy az emberek: ellenkezőleg, a kinek fáj az élet, az inségtől, elgyötört, elhervadt, elvéhnedt alakok ödöngnek; szomszédalással töltik idejüket a dologtól irtózó trécselők. Fatalizmussal beoltott dromedár-termeszettek. A tetlen élethez szokottak, ölbe tett kezekkel az édes semmittevének, a szent „Heverdel” kultuszának adják át magukat; anyányi hajadonok rácsigálják, fényes foguk között ropogtatják a pattogtató porkólt kukoricát. Csak a háromnegyedében mezeinélküli, vagyis fülig meztláb gyerekek, továbbá a vásotlan piszkos, felhő rongyokban öltözötett, hancuzó, idegészerező, sötétképű síhederek, vagyurók, egetverőleg szipotva végignyivakolják, végigsikongatják az egész utcát. Tele tudórel telebögik azt. Olykor a lovak is tőlük megrettenve, elkoppják a szarukat. A bodri gyermeke elevenek, mint a gyíkok.

Altam gyermekjátékaik fölött. Életteli arcaal, szilaj-sággal futkároznak ide s tova, belle-belecsimpálkozza egymásba. Minduntalan ide s tova, betettek között a bothare és

* Szerzőnek szeptemberben megjelenő diszkidásu, illusztrált „Keleti ég alatt” „Egyiptomban” című munkájából.

zsibongás a henyesség sugalmából; kellő felügyelet hiányában megkergülve, birokra kelve, csütlőkre menve, egymást mellbe, hábaigazítva, leteperve, talán török-magyar háborusdít is játszva, elagyabugyálják egymást alaposan az iskolából tóduló golyhók. Ezt pedig annál alaposabban megeselekedhették a csöpp emberkéi, mert ruha csak itt-ott volt rajtuk, mondom paradicsomi volt az öltözékük. Leirhatatlan festői képek. Mikor nadrag hiányában egymást el nem nadragolhatják, másként segítenek magukon. Meghengergőznek a piszkos utcán, magukra szedvén ennek sok salakját.

Ezek a tarkán zagyva, kavaros keleti életképek nagyon hasonlítottak Alexandria elhagyott utcáinak képeire, vad-idegen alakjaihoz, unottan alvó embereire, elvéte-igézetes szépségű vadvirágaihoz, melyekre erősen sütt le a napmeleg; azért nem is bocsátkozom ismétlésbe. Ugy-látszott nekem, hogy a szegénység itt is termékenyítőbb s a nem becézett gyermekeknek nagyobb a száma. Barangolásomból csak annyit jegyzek meg, hogy Kairóban ugylátszik a legujabb időkig is, épített ki ki a mint akart, a mint neki tetszett. Az unalmas kifejezésű, roskatag, öreg s megfeketedett teglāju házaknak, a gerendákkal összerótt deszkavítyillóknak nincsen szerizsáma, a szűk utcáknak nincsen neve; a házakat, ha egyszer kevés kö-ből, annál több fából ó-keleti építésmóddal felépítettek, nem tatarozza többé senki, nem javít azokon senki. Egy-kedvűen nézi a muzulmán pusztulásukat; hisz csak nagyon ideiglenes lakhelynek tekinti ő a házakat, mert az ő gondolatai szüntelen az égbten járnak Allahnál. Lakását alig is használja mára, mint halásza; az utcán él napenyész-téig, az utcán dolgozik s hívja Allalt segítségül; az utcán heveri el a napot, az utcán társalog, gyakran itt is foz és eszik, csinálván olykor nagy lármát egy jósláspenyé-Idégeinket többször kellett béklyóba verni. Nyílt laikony-hát rögtönöznek; jó étvágygal eszik a pilávot, ezt a bus és rizsből álló, kiadós kedvence étküket.

Meglassult járással felkapaszkodkik azután az elnehe-zedet, turbánozott vén gazda, alig hogy a napsárga az árnyékok is rekkelő melegre forralta, lapos háza tetéjére. Csendes dűnyögéssel, nyugalmas bölcseséggel kontemp-lálva, friss léget szívva, bölöngatva fekszik neki a boldog-ságnak. Nyiszorgó sáderékájon életuntan mereszkedik a keleti lomhaságnak megtestesülése. Változatlan léleknyu-galommal, a jóllakottság kellemes érzetében fittyet hány a világnak. Karját összefonva, vágytalan valójában bánja is ő, a pohot nevelő, hogy mi történik. Bánja is ő rest-vérésége melancholijában, ha a világ összeesik. Nehéz volna őt most szóra bírni. Fejét a mellére ejtve szunyokál.

Igy élnek — ha ugyan a téllenség életnek nevez-hető — most a lehorgasztott fővel járó, gondolatszegény, komor tekintetű, csüggéd emberek, az egykor Nyugatot remegtető szaracénok, kiket megől a nyugalom, a közöm-bösség. Nem perzseli őket a nagyvágyás. A közöm-bösségnél pedig nincsen ragadóssá betegség. Eme szemtel-ten testekhez mily nagy ellentét képez mégis az amerikai dolgos ember. Az emberi mozgalom ama klasszi-kus földje fűának, milyen rövid a hosszú nap. Azért ott kinalalmaz, erő, itt nyomor és zűlttség. Mindenütt más és más az okos savoir vivre.

A házak magasak; építészeti görösökben szenvednek. Ótomban vannak foglalva a zöld ablakok, melyek többszö-re mosdatlanok. Másutt az ablaktáblák beretesztettek. A mameluksultánok garázdálkodása óta egyszerűen csinál-ják meg a gazdagok házaiknak is a külséjét. Ne követ-keztethessen senki a külső disztelenségtől belső kínosa. A mameluksultánok többször ültették a maguk akarátát a törvény fölébe. Az első emelet többszörre kijebb áll s a házak több helyütt lákként összebörülni látszanak. Ha az utca szűk, a nap derít nem oshat a zugolyokba, ezek mogorvák maradnak. Kerítés és kapu gyakran hiány-zanak. Kihagyják már a költségvetésből. A jobb házakon, lakályosabb otthonoknál feltűnik a sűrű farácsoszáttal zárt arab erkély (sarab), mely az ital szóból azért ered, mert az alsó részen levő kerek mélyedésben helyezik el a vizes korsót, hogy érje a szabad levegő. Tehát az is a keleti szokások közé tartozik, hogy a vizet az erkélyen tartják. Az előregró erkélyek közt néhol alig látunk az égből keskeny sávot. De mit nekünk most erkély, ég, sarab, mikor az egyik ablakszárnyon óvatosan kidugott leányfejek, sildő leányos kíváncsisággal, egymástólé ágaskodva, ál-mosan és bolyhosan kikanakálnak. A képzeleterőnk a kandságuk csábítja, mert volt valami ebben a kandságban az őzike szemének ijedt bámulatlából is. Mind a kettő fürge, olyan egyforma, mint két róza — egy tőnek a hajtása. Alig vesszük őket észre, máris becsapják az óiu-karikás ablakot. A kis rózsák, milyen szurósak! Mikor eltávolodtunk, Eva anyánk két unokája közül az egyik mégis csak kinezett meg egyszer. Kép a földi életből.

Kairó legeredeibb keleti színezetű a terv nélkül épített sötét síkatoraiban látjuk. Némelyikben orgyilkos szagok orgiát ülnék. Zsákvászóban öltöznek, karimátlan fővegben futkároznak az éhenkorász dervisek; itt a sze-recsen sem hord fényesre vasalt magas henger-kalapot; itt, a dohos pitvarban, fedélgerinceen szabadon nyüzsgő-nyujtözkodik, bogarász a macska, melyet senki sem bán-tó-üz vagy kerget, még a Circe által megátokozott asszony-szülötte, a félig vad kutya sem, sőt hagyományos róla az, hogy hajdan kegyes alapítványokkal bíró szent állat volt; azért még most is Egyiptom a macskák eldorádója. A butyorban szegre kiakasztott cseszemő mellett a macska gyakortább pótolja az anyai őrszemet.

A sok macska mellett a nyihogó kurta kutyaáknak is megannyi éhes falkája van. Ezek a megviselt bundájú, kóbor állatok bántatlanul teleugatják, a macskákat telenyá-vogják, sivalkodják az egész napsugaras utcát. Ilyenek itt, ebben a kutya-macska bö világban az idyllék. De inkább hallgatom én ezeknek az utcasuhancoknak ugá-tását, mint a nyugati élemedett dámac, aggszűzek ideges dögöcskéinek a köhögését.

A kocsinkat körülöngő legyek, a kocsinkat körül-fogó, folytonosan baksisért ordító gyerekek, tovább-menyésre ösztönöztek bennünket. Lépten nyomom szines rongyban, olyan népséget láttunk itt összegomolyodni, mely alacsony voltából akkor sem veszt sokat, ha min-denét elveszti. Fortuna istenasszony nagy arisztokrata, nem keresi föl ezt a földhöz ragadt szegény népet. Nincs a ki felruházza őket. A tapasztalásra indulók közül sem keresi fel mindenki az alacsony foglalkozást, a közönséges, szürke, hétköznap dolgok nyers világát, a legalsó nép-réteget, cseszevész emberanyagot, romzagyvalékot.

A meleg levegő, mely a vacok és szurdékból áradt felénk, olyan volt mint a beteg ember forró lehelete. De a külső máz ne fedje el soha előlünk a belső lényegét.

yelet hiányá-
ve, egymást
magyar há-
alaposan az
alaposabban
ruha csak
az öltözékük.
nyában egy-
ek magukon.
edvén ennek

letképek na-
ak képeihez,
hez, elvétre
rösen sít le
tlésbe. Ugy-
mekenyitőbb
száma. Ba-
y Kairóban
a mint akart,
ő, roskatag,
gerendákkal
ma, a szük
er kevés kö-
felépítették,
senki. Egy-
csak nagyon
t az ő gon-
Lakását alig
l napenyész-
ül; az után
an itt is főz
jaslepényért.
ilt laaikony-
bt, ezt a hus

n az elnehe-
napsugár az
aza tetejére,
zel kontemp-
ki a boldog-
ereszkedik a
an léleknyu-
fittyet hány
gójában bánja
ja is ő rest-
ésik. Nehéz
ve szunyókál.
etnek nevez-
latszegény,
or Nyugatot
m, a közöm-
A közömbös-
éme szellem-
z mégis az
ama klasszi-
p. Azért ott
indénit más

n szenvednek,
melyek több-
beresztettek,
zerüre csinál-
t. Ne követ-
első kinsere,
guk akarátát
kijebb áll s
tszanak. Ha
zugolyokba,
akran hiány-
obb házakon.
ozattal elzár-
t ered, mert
zik el a vizes
z is a keleti
lyen tartják,
nk az égből
ég, sarab,
t leánytejek,
gaskodva, ál-
eleterónket a
a kandság-
Mind a kettő
egy tőnek a
ják az olom-
bsak! Mikor
zül az egyik
i életből.

terv nélkül
n orrgyilkos
; karimátlan
; itt a sze-
ger-kalapot;
on nyűszög,
ki sem bánt.
ott asszony-
mányos róla
ő szent állat
k eldorádója,
ett a maeska
a kutyáknak
elt bundájuk,
kák telenvá-
át. Hlyenek
idylek. De
cooknak ugaz-
zúzek ideges

sinkat körül-
had, tovább-
omon szines
gomolyodni,
sat, ha min-
arisztochrata,
népet. Nincs
k közül sem
közönséges,
legalsó nép-
éket.
lékből áradt
lehelete. De
ső lényegét.

Ne legyen a tanulmány soha egyoldalú. Azért az ajkak
kicsinyül lebiggyesztésével nem törődve, lássuk a hami-
sítatlan Keletet, zagyva színeiben, orrúldozó mivoltában is.
Arny kíséri a fényt.

Ha megnézzük azt, aki aranyos, zománcos, fényes
kardot csörtet az oldalán, nézzük meg azt is, akinek ke-
zéhez nőtt a kapanyél.

S valóban: minél nagyobb a fény Kairóban, annál
sötétebb az árny O-Kairóban. Pazar jólét mellett szom-
szédos a minden emberi fogalmat meghaladó nyomor,
amely folytonos harcot folytat az étellel. Hőfehér selyem-
esipkefátyol mellett, mennyi kopottas fekete fátolt kelle
végignézniük a csenevészeken. A nilusvidéki, erősebben
lejlődő idomokkal ékeskedő, göndör fűrtű, barna angyal-
tők közt, mennyi, de mennyi volt a horgas orru, redőt
gyűjtő, tikkadt, fonnyadt arcu, elnehezdedt esipejű vén
asszony.

Valóban nagyon tarka vegyületűek és színezetűek
azok a képek, melyeket Kairó felmutat, a bőrszínek és
ruházatok változatos egyvelegében. Mig az egyik nagyon
is szelős öltözetben vagy ingre vetkőzött a női testnek
tárlatával jár, addig a másik bubtól talpig elburkolja
magát. Bátran beállhatna egyneműlik madárjlesztőnek.

A lejjebb ereszkedő utcák csüdületét, vihánczó esür-
behatadt elhagyva, a nap hevetől meghasogatott ut po-
rondján, zökkenetek után a cövekkerítés is elmaradva,
kiértünk a gatz sem burjánzóztató, törmelések szemét-
dombokra.

Ezeket tul, a néptenger utolsó hullámai csaptak fel
a kaszárnyákban, ezekben az épületszörnyetegekben.

Majd tetszetős külsejű, a forró éghajlatnak megfelelő
stílusban épült villák, jövedelmek összeharagosításához értő,
törkig jókban uszó pasák kéjlakai, fényes kastélyai, lombos
és virágos kertjei mellett haladtunk el; ezekből üdítő
hívósság áradt ki.

Orültünk az ózonnak, szagló idegeink túlságos igény-
bevétele után. A sorvasztó tisztátalan légtört, üdítő tiszta
levegő váltotta fel, hová tovább kocogtunk. Csak fürkésző,
röpké pillantásokat vethettünk a nyári lakok és kertekre,
a esend-lepte helyekre. Kerítés, fák, eserjék és tömör falak
elűzték előlünk azokat, a kik hiznak és vénülnek azokon
belül, mint vitéz Falstaff. Legtöbbnek az alkotása mul-
kony mint a tiszavirág, de a jólét forrásait szivattyuzni
jól tudják.

Itt is van egy Abbazie, esakhogy ezt, messze vidékre
elragyogó, márványfalú kirakott falazatával, Abas pasa
építette. Ereccirásait, üvegablait a nap megcsillogtatta.
Sokszorosan vertek ezek vissza minden napsugárt. A kas-
tély körül esiesergő fessékek libentették vándorutól fardt
szárnyukat.

(Vége köv.)

Felélő szerkesztő:

Dr. BALOGH ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Lap tulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Egy jó tanuló, ki a gim-
názium II. vagy III-ik
osztályába jár, teljes el-
látásra elvállaltatik. Bő-
vebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy nálam az
ó-sztapári vadászterületre vadászati igazolványok
az 1898.99. vadászati évre válthatók.

A vadászati igazolvány ára 4 frt.

A pénz előre beküldése mellett a vadászati
igazolványt postafordultával franco azonnal el-
küldöm.

Popovits Mladen,

m. kir. postamester

3-1 és Ó-Sztapár községi vadászati jog bérloje.

718. szám.

1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
zombori tek. kir. járásbírósg 1898. évi S. p. III. 139
számu végzése következtében Paul Kálmán zombori
ügyvéd által képviselt Vein Katalin sztanisicsi lakos
javára Knézi Jakab (Drága fia) us-militicsi lakos ellen
44 frt 67 kr és járuléka erejéig foganatosított kil-
elégítési végrehajtás utján lefoglalt és 310 frtra becsült
4 ló és 1 kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen
eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírósg
V. 570.2. 1898. sz. végzése folytán 44 frt 67 kr tőke-
követelés, ennek 1896. évi január hó 22. napjától járó
5% kamatai és eddig összesen 127 frt 72 kr bíróilag
már megállapított költségek erejéig Ns. Militicsi a
községhezánál leendő eszközésére 1898-ik évi augusztus
hó 31-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitézetik
és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés
mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Kelt Zomborban, 1898. évi augusztus hó 16-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Bikityen a IV-VI. magyar-német-bunyó tanítói
állásra folyó évi augusztus 27-ig pályázat bir-
dettetik. Évi fizetése 500 frt bavi előleges részletekben,
lakás nélkül. A tannyelv magyar, de a német, illetve a
bunyó irás, olvasásra is oktatóndók a gyermekek, miért
is a magyar és német nyelv teljes ismerete és a bu-
nyóban is legalább némi jártasság megkívánatik. Az
ismétlő iskoláért külön díj nem jár. A kellőleg felszerelt
folyamodványok a bikityi r. kath. iskolaszékre címezve
ut. Kuts János esperes plébános urhoz Bikityre (Bács-
megye) küldendők. Az állás szeptember 1-én foglalandó
el, a mikorától a fizetés is folyóvá tétetik.

2-1

Az iskolaszék.

3492. sz.

kg. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Mohol községben elboesájtás folytán megütrült
240 frt évi és 30 frt ruhaátalányal egybekötött gyalog
rendőri állásra ezenel pályázat nyitattik.

Felhivatnak miundazok, akik ezen állást elnyerni
óhajtják, hogy katona igazolvány, orvosi bizonylat és
erkölcsi magaviseletét igazoló községi bizonyítványal
felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket 1898. évi
augusztus hó 22-ig alulirt előjárásnál annál
is inkább adják be, mert később érkező kérvények figye-
lembe véteteni nem fognak.

Moholon, 1898. évi augusztus hó 6-án.

Mikosevics Antal, **Erdélyi Fülöp,**
jegyző. 3-3 bíró.

530. szám.

kv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX.
t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
hódsági kir. járásbírósg 2242/p 95. számu végzése
által dr. Legrand Ferenc hódsági ügyvéd által kép-
viselt Rausch Ede hódsági lakos javára Müller Mi-
hály hódsági lako, ellen 1000 frt tőke, ennek 1894
évi november hó 7-ik napjától számítandó 6% kamatai
és eddig összesen 67 frt 90 kr perköltség követelés
erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróilag lefoglalt és 2000 frtra becsült különféle vas-
árúk stb. ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.
Mely árverésnek az 1898 V 45/4 sz. kiküldést
rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Hódsághon
alperes lakásán leendő eszközésére 1898. évi augusztus
hó 23-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitézetik és
ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen
az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet
ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1898. évi július hó 30-án.

Váczy János,

kir. bir. végrehajtó

790. szám.

kg. 1898.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMEY.

Deszpot-Szent-Iván község belvizeinek levezetésére
szolgáló vízműveknek létesítését elhatározván, ezen mint-
egy 55842 köbmeter földmozgósítást igénylő munkálatok
biztosítására árlejtést hirdet.

Kiküldési ár 17110 frt 50 kr, melynek 10%-nyi
bánapézt a versenyzők készpénz vagy az előirt óvadék-
képes értékpapirban letenni tartoznak.

Az árlejtés megtartásának napja 1898. évi szept-
tember hó 1-ső napjának d. e 9 órájára
Deszpot Szent Iván község tanácsstermébe kitézetik. A
hol a feltételek és műszaki munkálatok is megtekint-
hetők.

Deszpot-Szent-Iván, 1898. augusztus 9.

Szkalin Benő, **Regelyacz Rada,**
jegyző. 3-1 bíró.

547. szám.

kv. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.
c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
hódsági kir. járásbírósg Sp 5/3/1898. számu vég-
zése által dr. Scultéty Jenő hódsági ügyvéd által
képviselet a hódsági takaré- és segélyszövetkezet
javára Oriold György hódsági lakos ellen 590 frt tőke,
ennek 1896. évi július hó 15-ik napjától számítandó
8% kamatai és eddig összesen 47 frt 25 kr perköltség
követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás al-
kalmával bíróilag lefoglalt és 412 frtra becsült szoba-
butor, ágypemű, hordók, sertés, tehén, ló stb. ingosa-
gok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898. V. 75/4 sz. kiküldést
rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Hódsághon
alperes lakásán leendő eszközésére 1898. évi augusztus
hó 22-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitézetik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen ár-
verésen, az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak
LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint
kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1898. évi július hó 30-án.

Váczy János,

kir. bir. végrehajtó.

Ifj. Heindlhofer Róbert Zombor.

Idei töltésű ásvány- és gyógyvizek:

Bikszádi,	Salvator,
Borszéki,	Scheebergi,
Carlsbadi,	Selters,
Emsi,	Petőfi keserűviz.
Giesshübl,	Hunyadi
Kronorfi,	Ferencz József
Lividia,	Zrinyc
Margit,	Rákóczy
Mohai Ágnes,	Hercules,
Marienbadi,	Levico,
Polenai,	Roncegno,
Parádi,	Guber forrás.
Rohitschi,	

Borok, pezsgők, Martell cognac.

Szegedi és veronai szalámi, sajtok stb.

Cement, Carbol, Carbolineum, Tinc-
toral nagyban és kicsinyben.

A cséplőgéptulajdonosok különös fi-
gyelmébe ajánlom I. rendű gépolaja-
mat, nagyban és kicsinyben; továbbá Tovotte
***-13 zsir és cylinder-olajat.**

2498. sz.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A hódsági kir. járásbírósg mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Pavlov Anna Prački
Adámné dr. Legrand Ferenc képviseltje végrehajta-
tónak legifjabb Hlavács György és társai végrehajta-
st szenedők elleni 136 frt 24 kr és járuléka iránti végre-
hajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódsági
kir. járásbírósg) területén lévő, Bácsujfalu községben
fekvő, a bacsujfalusi 293. számu betétben A. I. 1-2.,
5. és 7. sorsz. alatt foglalt legifj. Hlavács György,
Bagó Pálné, Hlavács Anna, Hlavács Adám, Hlavács
János, Korényi Mihályné, Hlavács Anna és Hlavács
Mihályné Kubeska Kata nevén álló ingatlanokból az
A. I. 2. és 5. sor 539/1. és 540/4. hr. számu és 406 a
ö. i. sz. házra — miután a kiküldési ár az 500 frtot
meg nem haladja — egészben 303 frt, továbbá az A.
I. 2. és 5. sor 539/2. és 540/2. hr. számu és 406 a
ö. i. sz. házra szinte egészben a végrehajtási törvény
156 §-a szerint ugyancsak 303 frtban ezennel meg-
állapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és
hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi
szeptember hó 12-ik napján délután 3 órakor Bácsujfalu
községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsáranak 10%-át vagyis 30 frt 30 krt, illetve
30 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi
LX-ik törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó 1-én
3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet
8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikü-
ldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170.
§-a értelmében a bánapéznak a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1898. évi június hó 29-én.

A hódsági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

2294. szám.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

A hódsági kir. járásbírósg mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Braunstein György dr.
Legrand Ferenc ügyvéd képviseltje végrehajtatónak
kisk. Lorenz Jakab végrehajta- st szenedők elleni 50
frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében
a zombori kir. törvényszék (a hódsági kir. járásbírósg)
területén lévő, Bács község és határában fekvő, a bácsi
704. sz. tkvi betétben foglalt Fath Katalin férj. Neu-
mayer Jánosné és társai nevén álló ingatlanokra, özv.
Fath Józsefné szül. Treuer Teréz és özv. Fath Jakabné
Fischler Anna karavukovai lakosok javára C. I. 4. és
6. sorsz. alatt bekebelezett haszonélvezeti szolgalmi jog
épségben tartásával és pedig az A. I. 1. sor 383. hr.
377. ö. i. sz. ház és udvarra egészben 400 frt és A.
2-4 sor, 1497/195, 1497/196. és 1495/197. hr. sz.
ingatlanokra egészben 68 frt, az A. I. 5-12. sorsz.
1/8-ad urbéres telekföldből kiskoru Lorenz Jakab
1/2-ed részbeni jutalékára 37 frt 29 kr. és az A. I.
13 sorsz. 66366-od rész közös erdő jutalékára az ár-
verést 31 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban
elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az
1898. évi szeptember hó 26-ik napján délután 3 órakor
Bács községhezánál megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsáranak 10%-át vagyis 40 forintot, 6 forint 60 krt,
3 forint 73 krt, illetve 3 forint 90 krt készpénzben
vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jel-
zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet
8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikü-
ldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170.
§-a értelmében a bánapéznak a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1898. évi június hó 26-án.

A hódsági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

37433. szám.
alisp. 1898.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **folyo évi szeptember hó 2-ik napjának (péntek) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
1. A vármegyei székház részére szükséges emésztőgödörök építése. Előirányzott költség 953 frt 51 kr. Letendő bányapénz 48 frt. Elkészítési határidő az átadás napjától számított 7 munkanap.
2. Zombor-kupuszinaí törvényhatósági szárnyutnak kavicsos mintára leendő kiépítése:

a) Uteltöltési munkákat valamint a mint építéséhez szükséges kö és kavics anyagoknak a Duna vagy Ferenchez-satorna rakparttól való szállítása.
Előirányzott költség 12668 frt 02 kr. Letendő bányapénz 624 frt.
Elkészítési határidő a munka átadás napjától számított 10 tíz hét.

b) A mint-építés egyéb munkálatai hidak, átvezetők stb. építése a szükséges anyaggal együtt.
Előirányzott költség 25416 frt 90 kr. Letendő bányapénz 1271 frt.
Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 15 tízenöt hét.

A 2 pont alatti munkálatra vonatkozó ajánlatok — miként az kúria van — külön-külön adandók be, miután egymástól elkülönítve biztosíthatnak.
Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő értéket számítot elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **folyo évi szeptember hó 1. napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz az ut építéshez szükséges köfajból megfelelő és pees-tel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vetetni.
Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és vegre a bent levő bányapénz összege világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitétt határidőn túl beérkező, vagy az elbirt kellekét bármiké tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalkozásra nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalkozás nevére fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli arlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az arlejtésben részt nem vehetnek.
A szóbeli arlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalkozás részletes arlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat kötelezetesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.
Vezni megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes arlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államepítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Zomborban, 1898. évi augusztus hó 11-én

Alispán helyett:
Vojnits s. k.,
főjegyző.

2-1

VI. sz.
kgy. 1898.

Arverési hirdetmény.

Alulirt községi előjáróság közhírré teszi, miszerint Csantavér község tulajdonát képező nagyvendéglőt (6) hat egymásutáni évre vagyis 1899. évi január hó 1-től 1905. évi december 31-ig terjedő időtartamra **folyo évi augusztus hó 20-án d. u. 4 órakor** a község ház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja. Kikialtási ár 1000 forint.

Az árverési feltételek az árverés megkezdéséig alulirt előjáróságnál bármikor megtekinthetők.
Kelt Csantavéren, 1898. évi augusztus 7-én.

Jordán Béla,
jegyző.

Földi Mátyás,
bíró.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete” ZOMBOR,
Kossuth Lajos-utca 164. sz. I. emelet.

Van szerencsém a gazdaközönség b. figyelmét a Zomborban (Kossuth-utca) Takarek-pénztárral szemben 164. sz. I. emeleten levő „irodámra” felhívni s tisztelettel felkérni, hogy ha akar birtokszerezési, akár pedig betáblázott drágább kamatu adósságának kifizetése céljából rövid vagy hosszabb idejű

törlesztéses olcsó pénzkölcsönre

szüksége volna, hogy hozzám, alulírott címhez, teljes bizalommal fordulni méltóztassék, miután általam az óhajtott olcsó kölcsönhöz a lehető legrövidebb idő alatt juthat.

A tőkét nem kell külön törleszteni, miután a tőke és kamat együttesen törlesztetik és a meghatározott időre az egész adósság elfogy.

A készpénzkölcsönök

3 1/2 és 4%

kamatra kaphatók megfelelő tőketörlesztéssel 10 évtől 63 évig terjedő visszafizetés mellett.

Az intézet meghatározott időn belül a félnek a kölcsönt nem mondhatja fel, ellenben a félnek jogában állandó kölcsönét a meghatározott időn belül is akár egyszerre vagy nagyobb tőketörlesztések által tetszése szerint bármikor előbb is visszafizetni, mely esetben a kamatok csakis a tőkeösszeg kiegyenlítéséig fizetendők, ilyen visszafizetéseknel a tőkében már törlesztett összeg levonasba hozatik.

ENGEL MANÓ

„Bankbizományi üzlete” ZOMBORBAN.

A biztosítás ágazataiban és jelzálog-kölcsönök terén jártas (üzletszerzők) utazók felvétetnek.

52-13

Kiadó lakás.

Zomborban, Flórián-utca 378. sz. alatt levő újonnan épült lakház, mely áll 4 szoba és a hozzá tartozó mellék helyiségekből. **f. évi november hó 1-től** kiadó.

2-1 2-1

Vendéglő eladás.

Zomborban, szivaci-uton 255. sz. alatt. János Gusztáv ur fakeskedésének átellenében levő, a „Zöld fá”-hoz címzett vendéglő, más vállalat miatt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Vass András.

!Újdonság! Kir. szab. lánc nélküli kerékpárok. **!Újdonság!**

Üzletbarátaink és jóakaróink óhajának kívántunk eleget tenni azzal, hogy a hírneves „Graciosa” gyár kerékpár raktárát Zombor és vidéke részére **egyedüli** elárusítói joggal megszereztük.

Raktáron tartunk **lánc nélküli** (Chainless), valamint kitünő készítményű **láncos kerékpárokat**, **jutányos** és pontos kiszolgálás részletre is.

Az iparosok „ÁRUCSARNOKA” Zomborban

3-3 Kir. szab. lánc nélküli kerékpárok. **!Újdonság!**

KEIL-LAKK (Glasur)

legkittünőbb mázó-szer pulva padló számára. 1 nagy palaék ára 1 rt 35 kr., 1 kis palaék ára 68 kr.

Viasz-kenőcs legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára. Egy palaék ára 60 kr.

Fehér „Glasur”-fény máz legjobb szber mosdószatolok, átlók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz 45 kr., 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: 8-1

Iffjabb Heindlhofer Róbert Zombor.

3475. sz.
k. ü. 1898.

A zombori kir. ügyészségtől.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak 45276/1898. III. B. számú magas rendelete alapján közhírré tétetik, miszerint a zombori kir. törvényszéki fogházépítetek cseréptetőzetének javítása körül szükségelt cserépező munkák, valamint a szükséges anyagok szállításának biztosítása céljából a zombori kir. ügyészség hivatalos helyiségében **1898. évi szeptember hó 1-én d. e. 9 órakor** zárt írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolat á-lejtés tartatik, melyre a vállalkozni óhajtok ezennel meghívattak.

Kikialtási ár: 154 frt, bányapénz 15 frt 40 kr.; zárt írásbeli ajánlatok a bányapénzzel ellátva a szóbeli arlejtés megkezdéséig nyújthatók be.

Arlejtési feltételek s műszaki iratok a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél betekintheők.
Zomborban, 1898. évi augusztus hó 5-én.

Mayer Károly,
kir. alügyész.

3-3

Bámulatos olcsóság a „Gólyánál”.

Ruhaszövetek:
(Bel- és külföldi.)

1. Teljes ruba minden elképzeltető színben 1 frt 90 kr.
2. " " " " " " 2 frt 80 kr.
3. " " " " " " 3 frt — kr.
4. " " " " " " 4 frt — kr.
5. " " " " " " 5 frt — kr.

Diszítések:

Csipke, szalag, zsinór és a ruhához való összes cikkek nagy választékban, a legújabb divat szerint.

A híres és kedvelt Milleniumi vászon, mely kizárólag nálunk kapható, **végeként 12 korona.**

Eső-ernyők:

Hölgyeknek és uraknak kiváló jó minőségben 1 frt 30 krtól fölfele. — Tiszta glória selyemből 2 krtól fölfele.

Legújabb fűzők 1 frttől fölfele.

A szabadalmazott Ganzinger-féle fűzők, **kihuzható halcsonttal**, melyek az egész világban óriási feltűnést keltettek, **kizárólag nálunk kaphatók s ára 3 frt 75 kr.**

Férfi és női fehérmemű raktáron és mérték szerint.

Nyakkendők, gallérok és manchetták a legújabb divatban.

Cipő-raktár:

Férfi, női és gyermekcipők, budapesti és bécsi gyártmány, a legfinomabb kivitelben.

Sárga cipők mélyen leszállított árakban.

Javitó műhely:

Minden néven nevezendő javítás gyors és pontos kiszolgálás mellett elfogadtatik.

Kiváló tisztelettel

HIRSCHENHAUSER és KOVÁCS,

3-1 áruház a GÓLYÁHOZ, ZOMBOR.

1104. szám.
kg. 1898.

Üzlet eladás.

A Zomborban, Szinyi-utca-ban fenálló

tejcsarnok,

berendezéssel együtt, családi viszonyok miatt, azonnal átadandó. Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető.

4-3

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben elbocsajtás folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Folyamodó köteles kimutatni:

1. hogy magyar honpolgár;
2. védkötelezettségének megfelelt, 60. élet be nem töltötte;
3. írni, olvasni tud;
4. kifogástalan előéletű.

Előnyben részesülnek kiszolgált csendőrök és altisztek. Évi fizetés 300 frt havi utolagos részletekben; felszerelést az előjáróság, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik fedezni. Felszerelt kérvények **f. évi szeptember hó 1-ig** alulírott előjárósághoz nyújtandók be.

Kelt Pacséron, 1898. évi augusztus hó 11-ik napján.

Bogyó Ödön,
jegyző.

3-1

Tokai
bi

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvomo ából.

Egye...
A...
sz...
A le...

Egye

Az is Sze...
lére, a...
A...
tásának...
napja...
tendős...
zetes ce...
száz es...
az elők...
király...
és ennel...
fényes...
megalap...
méltó k...
Szent-Is...
lenszáz...
sadal...
körében...
1900 ik...
megülj...
vezni az...
kéz köm...
püspök...
az ünne...
hivatalo...
fogja ve...
gyar m...
ünnepe...
érezési...
alkotmá...
rendüle...
nem cse...
formáva...
nusok is...
olyan ne...
vés fel...
kánus p...
ságharc...
társasá...
És...
Bertala...
társai u...
bonkint...
csolták

A

A...
vonzotta...
míg vég...
szoba er...

Ten...
minden...
ifju Sive...
tőle, vaj...
édes aty...
dezett m...
igenlőleg

A...
rottya v...
rándult...
Sokkal...
embert s...
a kik kö...
doltak. S...
bámulato...
is latta...
és jöt bet...
baszoló...
tőkeletess...
estig a...
lenni, he...
beszédje...

Ma...
tengerre...
a sok vé...